

STRESZCZENIE

Celem pracy było opracowanie modelu ewaluacji programów badawczych w obszarze innowacji technicznych z ukierunkowaniem na programy o znaczeniu strategicznym dla rozwoju gospodarki kraju oraz weryfikacja modelu na przykładzie programu strategicznego realizowanego przez organizację badawczą.

Do budowy modelu wykorzystano wyniki przeprowadzonych analiz dotyczące: faz ewaluacji, kryteriów, metod i procedur stosowanych w badaniach ewaluacyjnych oraz studiów przypadku strategicznych programów badawczych realizowanych w Polsce i na świecie. Opracowano model w formie fenomenologicznej oraz algorytmicznej. Zaproponowano kluczowe metodyki ewaluacji (metodykę oceny innowacyjnych produktów technicznych, metodykę ewaluacji projektów badawczych, metodykę ewaluacji i optymalizacji programu strategicznego), które umożliwiają ewaluację programu strategicznego na różnych jego poziomach strukturalnych (m.in. poziom projektu badawczego, poziom grupy tematycznej) oraz metodykę uzupełniającą, która wspomaga proces ewaluacji i jest ukierunkowana na generowanie przyszłościowych projektów i kierunków prac badawczych. W ramach metodyk zaproponowano zastosowanie zarówno standardowych, jak i ponadstandardowych metod oceny. Wśród metod ponadstandardowych zaproponowano oryginalne autorskie rozwiązania: metodę oceny potencjału komercyjnego oraz metodę oceny poziomu innowacyjności produktów technicznych. Ponadto w ramach metodyk opracowano algorytmy odwzorowujące procedury realizacji ewaluacji w zależności od poziomu strukturalnego programu, na którym jest prowadzona.

Opracowane algorytmy operacyjne zaimplementowano w zaprojektowanym systemie informacyjnym EVALL wspomagającym ewaluację programów badawczych w organizacji badawczej oraz podejmowanie decyzji zarówno o charakterze strategicznym, jak i operacyjnym.

Zaprojektowany model ewaluacji został zweryfikowany w Instytucie Technologii Eksploatacji – Państwowym Instytucie Badawczym (ITeE – PIB) w Radomiu na przykładzie aktualnie realizowanego Programu Strategicznego *Innowacyjne systemy wspomagania technicznego zrównoważonego rozwoju gospodarki (2010–2015)*.

Efekty weryfikacji modelu ewaluacji w obszarze innowacji technicznych w ITeE – PIB objęły: uszeregowanie innowacyjnych produktów technicznych w funkcji potencjału komercyjnego oraz poziomu innowacyjności; wskazanie projektów badawczych, których realizację należy kontynuować lub których realizacja powinna zostać wstrzymana ze względu na przyjęte kryteria oceny. Wygenerowano również propozycje tematów projektów badawczych, które powinny zostać podjęte w nowo uruchamianych programach strategicznych z obszaru zaawansowanej techniki.